

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 13CoP/95/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2521201464
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 07. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Daniel Ilavský
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2024:2521201464.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Daniela Ilavského a sudkýň JUDr. Janky Benkovičovej a JUDr. Táne Šefčíkovej, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: A. B., narodená XX.XX.XXXX, bytom ako matka, zastúpená kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Piešťany, dieťa matky: C. D. E., narodená XX.XX.XXXX, trvale pobytom F. XX, zastúpenej splnomocnencom: Advokátska kancelária JUDr. Matúš Meheš, s. r. o., so sídlom Nevädzova 6C, Bratislava, a otca: D. B., narodený XX.XX.XXXX, trvale pobytom G. XXX, zastúpeného splnomocnencom: Mgr. Martin Černák, advokát so sídlom Zochova 5, Bratislava, za účasti Okresnej prokuratúry Piešťany, o zmenu úpravy výkonu rodičovských práv, o nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní matky proti uzneseniu Okresného súdu Trnava č.k. PN-13P/89/2021-611 zo dňa 17.06.2024, takto

rozhodol:

Uznesenie súdu prvej inštancie potvrdzuje.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie odvolaním napadnutým uznesením návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým by súd zakázal styk otca s maloletou zamietol.

2. Súd prvej inštancie vec právne posúdil podľa § 2 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“), § 324 ods. 1, § 325 ods. 1, § 326 ods. 1, 2, § 328 ods. 1, 3, § 329 ods. 1, 2, § 331 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), § 24 ods. 4, § 25 ods. 1, 3, 5, § 26 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej len „Zákon o rodine“) a dospel k záveru, že nie sú dané podmienky na nariadenie neodkladného opatrenia na zákaz styku maloletej s otcom. Matka aj v konaní vo veci samej navrhuje zmenu úpravy styku otca s maloletou tak, že ich styk nebude upravený, a to z toho dôvodu, že maloletá odmieta kontakt s otcom a matka má obavu o zhoršenie jej zdravotného stavu. Súd prvej inštancie mal v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia za preukázané, že najneskôr od 05.11.2023 styk otca s maloletou neprebíha, otec rozhodnutie maloletej rešpektuje, nedomáha sa ani výkonu rozhodnutia, ktorým bol upravený styk s maloletou. Preto tvrdenia matky nemôžu osvedčovať naliehavú bezodkladnú úpravu pomerov neodkladným opatrením zakazujúcim styk otca s maloletou za stavu, kedy sa styk otca s maloletou fakticky nerealizuje. Predmetné tvrdenia maloletej budú posudzované v rámci konania vo veci samej.

3. Proti uzneseniu súdu prvej inštancie podala matka v zákonnej lehote odvolanie a žiadala, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie prvoinštančného súdu zmenil tak, že nariadi neodkladné opatrenie, ktorým zakáže styk maloletej s otcom, a to do právoplatného skončenia konania. Podstatou odvolacích námietok matky boli odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. b), f), h) CSP. Vytkla súdu prvej inštancie, že sa vôbec nezaoberal výsluchom maloletej, ktorého obsah je zachytený v správe kolízneho opatrovníka zo dňa 30.05.2024, ani so Správou z pedopsychiatrického vyšetrenia zo dňa 17.04.2024, ktoré sú pre rozhodnutie rozhodujúce, pričom opomenutie týchto dôkazov spôsobuje nepreskúmateľnosť rozhodnutia. Otec má na základe rozsudku Okresného súdu Trnava č.k. 17P/12/2019 zo dňa 04.03.2019

umožnený styk s maloletou, pričom otec má možnosť uvedený styk realizovať a domáhať sa ho, čo aj opakovane urobil, napríklad listom zo dňa 08.02.2024. Už len skutočnosť, že otec má právo domáhať sa tohto styku iniciuje bezodkladnú úpravu pomerov. Otcove zlé správanie spôsobuje maloletej stres, otca sa bojí, pričom dôvody odmietania styku sa nepodarili odstrániť ani za pomoci pedopsychiatra, či kolízneho opatrovníka. Ak nepríde k zisteniu a následnému odstráneniu príčin odmietania styku otcom zo strany maloletej, ktoré je dôsledkom negatívneho správania sa otca, tak dovedty nemôže existovať ani len potencialita realizácie styku. Ak by sa otec domáhal výkonu rozhodnutia, ktorým je upravený styk s maloletou, hrozí zhoršenie psychického stavu maloletej, čo môže mať v budúcnosti nezvratné následky.

4. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 ods. 1 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 2 v spojení s § 357 písm. d) CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 CSP v spojení s § 62 ods. 1 CMP), preskúmal napadnuté rozhodnutie bez viazanosti rozsahom (§ 65 CMP) a dôvodmi odvolania (§ 66 CMP), s prihliadnutím na prípadné vady konania, iba ak by mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, ktoré ale nezistil (§ 67 CMP), bez potreby zopakovania alebo doplnenia dokazovania (§ 68 CMP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie matky nie je dôvodné, uznesenie súdu prvej inštancie je vecne správne, v dôsledku čoho boli splnené podmienky pre jeho potvrdenie (§ 387 ods. 1 a 2 CSP).

5. Podľa § 387 ods. 1, ods. 2 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

6. Predmetom konania na súde prvej inštancie je návrh otca na zmenu úpravy styku otca s maloletou (doručený súdu dňa 09.08.2021), ktorým žiadal rozšíriť jeho styk s maloletou. Matka s návrhom nesúhlasila, navrhla, aby súd styk otca s maloletou neupravil a zvýšil jeho vyživovaciu povinnosť k maloletej. Návrhom (doručeným súdu dňa 17.05.2024) matka navrhla nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým bude otcovi zakázané stykať sa s maloletou do rozhodnutia vo veci samej.

7. Predmetom odvolacieho konania je posúdenie dôvodnosti odvolania matky voči uzneseniu súdu prvej inštancie o zamietnutí jej návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým sa domáhala zákazu styku otca s maloletou z dôvodu odmietania styku otca maloletou, ktorý je aktuálne upravený súdnym rozhodnutím a obavy matky z prehĺbenia už prebiehajúcich zdravotných problémov u maloletej v prípade jej núteného styku s otcom.

8. Odvolací súd nezistil žiadne okolnosti spochybňujúce správnosť rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktorý postupoval správne, keď návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol, stotožnil sa s odôvodnením napadnutého uznesenia, pričom nenachádza dôvod, pre ktorý by sa mal od záverov súdu prvej inštancie odchýliť a nemôže dať za pravdu matke, keď v odvolaní neuviedla žiadne nové relevantné skutočnosti spôsobilé privodiť zmenu odvolaním napadnutého uznesenia. K odvolacím námietkam matky však odvolací súd dodáva nasledovné:

9. Podľa § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

10. Podľa § 329 ods. 1 CSP súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Ak rozhoduje odvolací súd o odvolaní proti uzneseniu o zamietnutí neodkladného opatrenia, umožní sa protistrane vyjadriť k odvolaniu a k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia.

11. Podľa § 63 CMP, v odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

12. Podľa § 25 ods. 2 ZoR, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd obmedzí styk maloletého dieťaťa s rodičom alebo zakáže styk maloletého dieťaťa s rodičom, ak nie je možné zabezpečiť záujem maloletého dieťaťa obmedzením styku maloletého dieťaťa s rodičom.

13. V zmysle čl. 3 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa, záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí, nech už uskutočňovanej verejnými alebo súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.

14. Podľa článku 5 ZoR záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadnia najmä: a) úroveň starostlivosti o dieťa, b) bezpečie dieťaťa ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava, c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa, d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa, e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou, f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností vlôh dieťaťa, g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny, h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvoma rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami i využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

15. Podľa článku 24 ods. 2 a 3 Charty základných práv Európskej únie, pri všetkých opatreniach prijatých orgánmi verejnej moci alebo súkromnými inštitúciami, ktoré sa týkajú detí, sa musia v prvom rade brať do úvahy najlepšie záujmy dieťaťa. Každé dieťa má právo na pravidelné udržiavanie osobných vzťahov a priamych stykov s obidvoma svojimi rodičmi, ak to nie je v rozpore s jeho záujmom.

16. V čl. 18 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa je zakotvená zásada, že obaja rodičia majú spoločnú zodpovednosť za výchovu a vývoj dieťaťa, táto zásada je vyjadrená aj v § 28 ods. 1 a 2 ZoR. Dieťa má teda zákonom garantované právo byť vychovávané oboma rodičmi, a to aj v prípade, ak rodičia spolu nežijú. Aj rodič, ktorému dieťa nebolo zverené do starostlivosti, má preto právo v primeranom rozsahu podieľať sa na výchove maloletého dieťaťa, osobne sa o dieťa starať a budovať citové a rodinné väzby s ním, nakoľko stále zostáva rodičom so všetkými právami a povinnosťami z tohto vzťahu vyplývajúcimi. Prvoradým hľadiskom akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí musí však byť záujem dieťaťa (čl. 3 Dohovoru o právach dieťaťa).

17. Zákonná úprava konania o neodkladných opatreniach vyžaduje na nariadenie neodkladného opatrenia, ako formy procesnej ochrany vo veciach starostlivosti súdu o maloletých, zásadne potrebu bezodkladne upraviť pomery účastníkov. Osobitnej povahy tohto procesného inštitútu zodpovedá zjednodušený a zrýchlený procesný postup súdu pri rozhodovaní o návrhu na jeho nariadenie, keď súd spravidla rozhodne bez vylúčených účastníkov a vyjadrenia účastníkov, a bez nariadenia pojednávania. Naliehavý charakter konania o neodkladnom opatrení neumožňuje, aby sa vo veci vykonávalo rozsiahle dokazovanie, tak ako v riadnom konaní, preto sa iba osvedčuje, či sú splnené podmienky na nariadenie neodkladného opatrenia. Osvedčovanie na rozdiel od dokazovania znamená, že súd prostredníctvom označených dôkazov zisťuje najvýznamnejšie skutočnosti dôležité pre rozhodnutie o návrhu na neodkladné opatrenie (por. uznesenie Najvyššieho súdu SR z 28.11.2012, sp. zn. 6 M Cdo 5/2012). Spravidla to znamená, že súd vychádza zo skutkových tvrdení navrhovateľa, ktoré posudzuje v súvislosti s dostupnými dôkazmi z hľadiska ich pravdepodobnosti. Nariadenie neodkladného opatrenia v každom prípade vyžaduje splnenie podmienky, že je tu potreba bezodkladne upraviť pomery. Ďalšou nevyhnutnou podmienkou pre nariadenie neodkladného opatrenia je potreba ochrany práv maloletého dieťaťa v situáciách, keď sú jeho práva zjavne ohrozené alebo ak maloletému dieťaťu hrozí závažná ujma. Pri rozhodovaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia je určujúci aktuálny stav, resp. terajšie pomery vo vzájomných vzťahoch účastníkov.

18. Významným atribútom, ktorý sa uplatňuje v súvislosti s neodkladnými opatreniami je zásada proporcionality. Pri rozhodovaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, tak musí súd posudzovať rovnováhu individuálnych záujmov a zároveň porovnávať záujmy, ktoré by mohli byť nariadením, resp. nenariadením neodkladného opatrenia dotknuté. Ide najmä o neodkladné opatrenia, ktoré sa dotýkajú aj výkonu rodičovských práv a povinností, kedy vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa.

19. Matka v odvolaní namietala, že súd prvej inštancie sa v rozhodnutí nevysporiadal s vysloveným názorom maloletej pred kolíznym opatrovníkom tak, ako je zachytený v správe kolízneho opatrovníka zo dňa 30.05.2024 a s obsahom zachyteným v Správe z pedopsychiatrického vyšetrenia zo dňa 17.04.2024.

20. Zo správy kolízneho opatrovníka zo dňa 30.05.2024 vyplýva nasledovný názor maloletej: „Súhlasím s návrhom mamy, nemám tátu rada, nechcem sa s ním stretávať. Furt mal nervy, kričieval na mňa, hádzal do mňa zošity keď som sa učila a niečo nevedela. V októbri tak na mňa kričal, že mi až krv z nosa tiekla a chytil ma taký panický záchvat. Toto bolo aj častejšie. Nemám s ním žiadny kontakt, zablokovala som si ho. Volá mi, ale sa nedovolá. Bol u nás asi 2x odvtedy, zazvonil, povedala som mame aby mu povedala že nejdem, tak odišiel. Keď som chodila k tatovi nič som mu nepovedala, ja som sa ho bála. Bála som sa kriku, že po mne niečo hodí. Tvrdí, že ma má rád, ale nemá, nespráva sa tak. Doma mi je dobre s mamou, máme pekný vzťah, mám rada aj H., aj D., chodíme do Egypta na dovolenky. Nechcem sa s ním nikdy stretnúť.“

21. Zo Správy z pedopsychiatrického vyšetrenia zo dňa 17.04.2024 vyplýva, že maloletá od októbra 2023 nechce chodiť k otcovi, z určitých dôvodov sa ho bojí, čo sa mu tiež bojí povedať.

22. V prvom rade je potrebné uviesť, že súd prvej inštancie založil svoje rozhodnutie o zamietnutí návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia na skutočnosti podstatnej pre rozhodnutie, že maloletá sa s otcom najneskôr od novembra 2023 nestretáva a otec tento stav rešpektuje, netlačí na maloletú, na základe čoho dospel k právnomu posúdeniu o neosvedčení potreby neodkladnej úpravy. Aj podľa konštantnej judikatúry súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkmi, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Súd prvej inštancie neopomenul tvrdenia matky o odmietaní otca maloletou, ktoré vyplynuli aj zo zisťovania názoru maloletej, keď záverom uviedol, že tieto sú predmetom posúdenia veci samej.

23. Ani podľa odvolacieho súdu odmietanie otca maloletou, či strach z otca, s ktorým sa ani nestretáva a ktorý rešpektuje rozhodnutie svojej dcéry, neosvedčuje potrebu nariadenia neodkladného opatrenia. Úplný zákaz styku otca s dieťaťom je totiž najzávažnejším a najprísnejším zásahom do výkonu rodičovských práv. K takejto neodkladnej úprave možno pristúpiť len v naliehavých a dostatočne odôvodnených prípadoch, keď je nepochybné, že takéto rozhodnutie je v záujme maloletého dieťaťa. Ak by styk s rodičom negatívne vplýval na záujmy dieťaťa, alebo by tu existovala odôvodnená obava z takéhoto negatívneho vplyvu, súd po takomto zistení obmedzí alebo zakáže styk maloletého dieťaťa s rodičom.

24. Pokiaľ matka argumentovala potrebou nariadenia neodkladného opatrenia obavou maloletej z prípadného stretnutia s otcom, či právom otca na styk podľa súdneho rozhodnutia, ktoré právo na styk otec od novembra 2023 nevyužíva, teda okolnosťami, ktoré môžu nastať v budúcnosti, tak odvolací súd zdôrazňuje, že skutočnosti svedčiace ohrozeniu života, zdravia či zdravého vývinu maloletého dieťaťa musia byť osvedčené v čase nariadenia neodkladného opatrenia. Z obsahu spisu nevyplýva žiadna takáto skutočnosť. Odvolací súd preto nevzhladol potrebu okamžitej úpravy pomerov, ktorá by odôvodňovala zásah súdu, vyžadujúci zrýchlený postup. Preto s poukazom na charakter neodkladného opatrenia dospel odvolací súd k záveru, že dôvody odmietania otca zo strany maloletej musia byť zisťované v rámci riadneho dokazovania vo veci samej, za poskytnutia súčinnosti súdu maloletej a rodičom, za účelom obnovenia stretávania sa otca s maloletou, pretože akákoľvek deformácia vzťahu rodiča s dieťaťom v dôsledku odcudzenia je postupným plynutím času len ťažko napravitelná.

25. Vzhľadom k uvedeným skutočnostiam ani odvolací súd nezistil splnenie podmienok pre nariadenie neodkladného opatrenia v rozsahu. Preto odvolací súd odvolaním napadnuté uznesenie podľa § 387 ods. 1, ods. 2 CSP ako vecne správne potvrdil.

26. Odvolací súd o trovách odvolacieho konania nerozhodoval, nakoľko nejde o konečné rozhodnutie a o trovách konania sa rozhodne vo veci samej a preto súd prvej inštancie v rozhodnutí vo veci samej rozhodne aj o trovách odvolacieho konania v súlade s § 396 ods. 1 CSP a § 262 ods. 1 CSP.

27. Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0, čiže jednomyseľne.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP)

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie,

- a) ktorému súdu je určené,
- b) kto ho robí,
- c) ktorej veci sa týka,
- d) čo sa ním sleduje a
- e) podpis.

(§ 127 ods. 1 CSP)

Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcim konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania (§ 127 ods. 2 CSP).

Strany konania majú možnosť zvoliť si advokáta alebo obrátiť sa na Centrum právnej pomoci so žiadosťou o poskytnutie právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP). Žiadateľ, u ktorého hrozí nebezpečenstvo

zmeškania lehoty, môže zároveň so žiadosťou požiadať centrum o predbežné poskytnutie právnej pomoci (§ 11 ods. 1 zákona č. 327/2005 Z. z.).

Dovolať musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Ak má dovolanie vady podľa § 429 a dovolateľ na výzvu súdu prvej inštancie na odstránenie väd neodstráni vady, následkom neodstránenia väd dovolania je odmietnutie dovolania.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie ani na základe výzvy na plnenie (§ 379 ods. 1 a 2 CMP), môže mu súd uložiť pokutu do 1 000,- eur (§ 382 ods. 1 CMP), rozhodnúť o zastavení výplaty rodičovského príspevku a prídavku na dieťa a príplatku k prídavku na dieťa (§ 383 ods. 1 CMP) alebo odňať maloletého tomu, u koho podľa rozhodnutia nemá byť a postarať sa o jeho odovzdanie tomu, komu bolo podľa rozhodnutia zverené, alebo tomu, komu rozhodnutie priznáva právo na styk s maloletým po obmedzený čas, alebo tomu, kto je oprávnený neoprávnené premiestneného alebo zadržaného maloletého prevziať (§ 386 ods. 1 CMP) a to všetko aj bez návrhu (§ 376 ods. 2 CMP).